

กระทู้ถามที่ ๓๐๗ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๙ เมษายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางการผลักดันกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นความท้าทายสำคัญของโลกในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งจากภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้น เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง และคลื่นความร้อน รวมถึงผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม ความมั่นคงทางอาหาร และระบบสาธารณสุข แม้ประเทศไทยจะมีนโยบายและแผนงานด้านนี้อยู่แล้ว แต่ยังขาดกฎหมายกลางที่กำหนดกรอบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน และสามารถบังคับใช้ได้จริง ขณะที่หลายประเทศได้มีกฎหมายเฉพาะเพื่อกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและกลไกสำคัญต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ การมีกฎหมายดังกล่าวยังมีความสำคัญต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยเฉพาะในบริบทของมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม เช่น CBAM ดังนั้น การผลักดันกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการของประเทศให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายหรือแนวทางในการผลักดันกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศหรือไม่ อย่างไร และมีกรอบระยะเวลาในการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแนวทางอย่างไรในการกำหนดกลไกสำคัญภายใต้กฎหมายดังกล่าว เช่น เป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลไกตลาดคาร์บอน และระบบติดตามประเมินผล เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้จริงและเกิดผลเป็นรูปธรรม ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลมีแนวทางอย่างไรในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน เพื่อให้การดำเนินนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
นฤมาศ เปี่ยมบัณฑิต
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
จังหวัดชลบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๐๗ ร.

ของ นางนฤมาศ เปี่ยมบัณฑิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน จังหวัดชลบุรี
เรื่อง แนวทางการผลักดันกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

ข้าพเจ้า นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการผลักดันกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ของท่านสมาชิกผู้มีการติดตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ ซึ่งให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการผลักดันร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ทั้งนี้ จากรายงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบว่า ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศจัดการผลกระทบและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และรับมือกับนโยบายหรือมาตรการของต่างประเทศด้านการค้าที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นภายในประเทศ และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. แล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากำลังเร่งพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้ อย่างรอบคอบก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

คำตอบข้อที่ ๒

จากรายงานของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทราบว่า ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. จะเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. สร้างกลไกนโยบายและแผนเพื่อให้ประเทศเข้าสู่เศรษฐกิจสังคมคาร์บอนต่ำ และมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบด้านสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน โดยมีคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (กนภ.) เป็นผู้กำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานของประเทศทั้งในระดับพื้นที่ ประเทศ และนานาชาติ พร้อมทั้งกำกับและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามกฎหมายฉบับนี้

๒. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ และกำหนดมาตรการที่จำเป็นต่อการปรับตัว เพื่อรับมือกับความเสี่ยงภัยและผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศรุนแรง พร้อมทั้งจัดทำข้อมูลและองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการวางแผนและขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่

๓. พัฒนากลไกขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกตามพันธกรณีระดับนานาชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยให้รายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกเพื่อใช้จัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของชาติ (National Inventory) ร่วมกับใช้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเอกชน ผ่านระบบซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Trading Scheme: ETS) กลไกการปรับราคาคาร์บอนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) ภาษีคาร์บอน และคาร์บอนเครดิต

๔. จัดตั้งกองทุนภูมิอากาศเพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัว การศึกษาวิจัย และการจัดเก็บข้อมูล/เตรียมความพร้อมให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถของประเทศให้เปลี่ยนผ่านสู่สังคมและเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

คำตอบข้อที่ ๓

รัฐบาลมีกลไกการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับชาติ ผ่านระบบคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการระดับชาติ ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ร่วมดำเนินงานในทุกมิติ รวมทั้งมีกลไกในการบูรณาการนโยบายและแผน และกลไกความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลมีความตั้งใจที่จะยกระดับการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. และกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องบูรณาการเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ทั้งด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้าสู่ภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมอย่างครอบคลุมในกระบวนการดำเนินงานของภาครัฐ รวมถึงกำหนดให้มีกลไกส่งเสริม และสนับสนุนภาคเอกชนและภาคประชาชนในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำอย่างยั่งยืน